

Dom i osiedle jutra ...do uczestników spotkania Zakopane 2013

Tomorrow's house
and estate...

to the participants in the meeting
Zakopane 2013

Streszczenie

Aspekty kształtowania miejsc zamieszkania człowieka i jego rodziny w przyszłości są zawsze żywe budząc ogólne zainteresowanie nie tylko profesjonalistów. Poniżej zostały przedstawione tezy czwartego międzynarodowego spotkania naukowego Zakopane 2013 poświęconego problemom związanym z poszukiwaniem wizji domu i osiedla jutra oraz rozwoju i oblicza środowiska mieszkaniowego niedalekiej przyszłości.

Abstract

The aspects of shaping places of residence for a man with his family in the future are always relevant – they arouse general interest among professionals and nonprofessionals. Below I present the theses of the fourth international scientific meeting Zakopane 2013 devoted to problems related to the search for a vision of tomorrow's house and estate as well as the development and image of a housing environment in the immediate future.

Słowa kluczowe: dom i osiedle jutra, zrównoważone środowisko mieszkaniowe

Keywords: tomorrow's house and estate, sustainable housing environment

To już czwarte międzynarodowe zakopiańskie spotkanie naukowe poświęcone środowisku mieszkaniowemu, organizowane przez Katedrę Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Instytutu Projektowania Urbanistycznego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej. Pierwsze nt. „Mieszkanie, dom, środowisko mieszkaniowe na przełomie wieków” miało miejsce w Zakopanem w 2000r. Drugie nt. „Zespoły mieszkaniowe. Teoria-Projekty-Realizacje” zorganizowano w Zakopanem w 2004r. Trzecie nt. „Architektura mieszkaniowa”, które dotyczyło problemów kształtowania architektury w kontekście środowiska mieszkaniowego odbyło się w Zakopanem w 2009r. Czwarte spotkanie nt. „Dom i osiedle jutra” zostało poświęcone problemom związanym z poszukiwaniem wizji domu i osiedla jutra oraz rozwoju i oblicza środowiska mieszkaniowego.

Pomimo optymistycznych prognoz oraz wyników badań naukowych w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku w Polsce, dotyczących jakości i standardów związanych z kształ-

It is the fourth international scientific meeting in Zakopane devoted to housing environment organized by the Chair of Housing Environment, Institute of Urban Design, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology. The first edition entitled “A flat, a house, a housing environment at the turn of the century” took place in Zakopane in 2000. The second edition on “Residential complexes. Theory-Projects-Implementation” was held in Zakopane in 2004. The third edition “Housing architecture”, which concerned the problems of shaping architecture in the context of housing environment was organized in Zakopane in 2009. The fourth meeting “Tomorrow's house and estate” was devoted to problems related to the search for a vision of tomorrow's house and estate as well as the development and image of a housing environment.

In spite of some optimistic forecasts and the results of scientific research concerning qualities and standards

* Prof. dr hab. inż. arch. Wacław Seruga, Katedra Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego, Instytut Projektowania Urbanistycznego, Wydział Architektury, Politechnika Krakowska / Wacław Seruga, Prof. D.Sc. Ph.D. Arch., Chair of Housing Environment, Institute of Urban Design, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology

towaniem mieszkań oraz osiedli w zdrowym środowisku mieszkaniowym, dostępność mieszkańców do własnego mieszkania wcale nie wzrosła, wręcz przeciwnie dla wielu rodzin jest nieosiągalna. Problem ten dotyczy znacznej ilości państw Europy Środkowej i Wschodniej oraz świata. Sytuację w ostatnich latach pogłębił niewątpliwie kryzys gospodarczo-finansowy w Europie oraz USA, który nie sprzyja rozwiązaniu powyższego problemu.

Przyczyny leżą w sferze ekonomicznej przeważającej liczby ludności oraz niezadawalającym słabym rozwoju gospodarczym znacznej liczby państw świata, a także są wynikiem gwałtownego wzrostu demograficznego. Drugiego listopada 2011 roku liczba ludności świata przekroczyła 7 miliardów. Niepokojące są prognozy odnośnie dalszego przyrostu ludności oraz znacznego powiększenia zurbanizowanej powierzchni naszego globu. Sytuacja jest trudna i nic nie wskazuje obecnie na szybką i znaczną poprawę.

Należy postawić pytania o przyszłość: podjąć próbę przedstawienia tendencji tworzenia miast, osiedli i zespołów mieszkaniowych w niedalekiej perspektywie, zaprezentować koncepcje mieszkania i domu z punktu widzenia kształtowania funkcjonalno-przestrzennego miejsca zamieszkania człowieka i jego rodziny, czyli przedstawić wizję domu i osiedla jutra adresowaną szczególnie do warunków polskich.

Pojęcie dom i osiedle jutra należy rozumieć jako miejsce zamieszkania człowieka i jego rodziny w bardzo szerokim ujęciu w odniesieniu do różnych skal architektoniczno-urbanistycznych, pozostawiając swobodę autorskich interpretacji i wypowiedzi.

W autorskich wypowiedziach zamieszczonych w niniejszym wydawnictwie¹ uwzględniono szeroki wachlarz zagadnień interdyscyplinarnych mających wpływ na przyjętą ideę domu i osiedla jutra, skupiając uwagę przede wszystkim na wybrane aspekty:

- **humanistyczne:**
  - psychologiczne, socjologiczne, kulturowe,
  - społeczne – dotyczące przestrzeni wspólnie użytkowanych przez mieszkańców; społecznych, publicznych itp.,
- **związane z kształtowaniem zrównoważonego środowiska mieszkaniowego:**
  - ekologiczne oraz związane z ochroną środowiska przyrodniczego,
  - dotyczące kreowania zdrowego miejsca zamieszkania człowieka,
- **kompozycyjne oraz estetyczne:**
  - dotyczące kształtowania formy architektonicznej oraz formy urbanistycznej,
  - związane z kształtowaniem struktur miejskich, miasta itp.,
  - dotyczące przekształceń, modernizacji i rewitalizacji istniejących przemysłowych i innych struktur miejskich,
- **inne:**
  - programowo-funkcjonalne,
  - ekonomiczne, etc.

Autorskie wypowiedzi posiadają charakter eseju związanego przede wszystkim z własną twórczością projektową lub plastyczną, działalnością naukową i inną. Zawierają

related to the formation of flats and housing estates in a healthy housing environment, presented in Poland in the 1970s and the 1980s, people's access to their own place of residence has not increased; quite the contrary, it is still unreachable for many families. This problem concerns a considerable number of countries in Central and Eastern Europe as well as the entire world. Undoubtedly, in recent years, this situation has been worsened by the economic and financial crisis in Europe and the USA which does not help to solve the abovementioned problem.

The reasons lie in the economic status of the vast majority of people, the unsatisfying, weak economic development of most countries across the world and the violent demographical growth. On the second of November 2011, the global population exceeded seven billion. Forecasts with respect to the further population growth rate and a considerable increase in the urbanized area of our planet are alarming. The situation is difficult and nothing indicates a fast and substantial improvement these days.

We should pose questions about the future: make an attempt to show the tendency to create towns and cities, housing estates and complexes in the years to come, present concepts of a flat and a house from the viewpoint of the functional and spatial formation of a place of residence meant for a man with his family, i.e. introduce a **vision of tomorrow's house and estate**, especially under Polish circumstances.

The notion of tomorrow's house and estate ought to be understood as a place of residence meant for a man and his family in a very broad depiction with reference to various architectural and urban scales making room for authorial interpretations and statements.

Authorial statements included in this publication¹ allow for a vast array of interdisciplinary issues which influence the adopted idea of tomorrow's house and estate focusing attention on the following selected aspects:

- **humanistic:**
  - psychological, sociological, cultural,
  - social – concerning spaces shared by the residents; social, public etc.,
- **related to the formation of a sustainable housing environment:**
  - ecological and those related to the preservation of the natural environment,
  - concerning the creation of man's healthy place of residence,
- **compositional and esthetical:**
  - concerning the formation of an architectural form and an urban form,
  - related to the formation of urban structures, a city etc.,
  - concerning transformation, modernization and revitalization of the existing postindustrial urban structures etc.,
- **other:**
  - programmatic and functional,
  - economic etc.

The authorial statements were submitted in the form of essays strongly related to one's own designing, artistic or scientific achievements etc. They include the author's own reflections and ideas relating to selected aspects of problems which aim at producing a vision of tomorrow's house or tomorrow's estate.

własne przemyślenia i idee związane z wybranymi aspektami problemowymi zmierzające do określenia wizji domu jutra lub osiedla jutra.

Mam nadzieję, że Państwa eseje w sumie stworzyły jedną wspólną całość², w której można odczytać przewidywane tendencje kształtowania w niedalekiej przyszłości w Polsce domu jutra oraz osiedla jutra w zdrowym zrównoważonym środowisku mieszkaniowym człowieka.

Za udział w tym naszym wspólnym, mam nadzieję interesującym, międzynarodowym zakopiańskim spotkaniu naukowym, serdecznie Państwu dziękuję.

PRZYPISY:

¹ Publikowane artykuły były prezentowane na czwartej Międzynarodowej Konferencji Naukowej Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, Zakopane 18–19 października 2013 r.

² Artykuły opublikowane w niniejszym numerze wydawnictwa oraz w numerze 12/2013 Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment nt. Dom i osiedle jutra – część druga stanowią jedną wspólną całość.

BIBLIOGRAFIA:

[1] *Mieszkanie, dom, środowisko mieszkaniowe na przełomie wieków*, Zeszyty Naukowe nr 7/00, Wydawnictwo Instytutu Projektowania Urbanistycznego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, Kraków 2000.

[2] *Mieszkanie, dom, środowisko mieszkaniowe na przełomie wieków*, Zeszyty Naukowe nr 8/00, Wydawnictwo Instytutu Projektowania Urbanistycznego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, Kraków 2000.

[3] *Zespoły mieszkaniowe. Teoria-Projekty-Realizacje/Residential complexes. Theory-Projects-Implementation*, Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment nr 2/2004, Wydawnictwo Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, Kraków 2004.

[4] *Architektura mieszkaniowa/Housing architecture*, Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment nr 7/2009, Wydawnictwo Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, Kraków 2009.

I hope that your essays jointly created a cohesive whole² including legible predicted tendencies of shaping tomorrow's house and tomorrow's estate in man's healthy, sustainable housing environment in the immediate future in Poland.

I would like to thank all of you for participating in our hopefully interesting international scientific meeting in Zakopane from the bottom of my heart.

ENDNOTES:

¹ The published articles were presented at the fourth International Scientific Conference organized by the Chair of Housing Environment, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology in Zakopane on October 18-19, 2013.

² Articles included in this edition of our publication as well as in Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment no. 12/2013 entitled Tomorrow's House and Estate. Part Two form one cohesive whole.

BIBLIOGRAPHY:

[1] *A flat, a house, a housing environment at the turn of the century*, Scientific Journals no. 7/00, Institute of Urban Design, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology Press, Krakow 2000.

[2] *A flat, a house, a housing environment at the turn of the century*, Scientific Journals no. 8/00, Institute of Urban Design, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology Press, Krakow 2000.

[3] *Residential complexes. Theory-Projects-Implementation*, Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment no. 2/2004, Chair of Housing Environment, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology Press, Krakow 2004.

[4] *Housing architecture*, Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment no. 7/2009, Chair of Housing Environment, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology Press, Krakow 2009.

MAREK SEPULGA

